

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

TEMATISKAIS PĀRSKATS PAR STUDIJU VIRZIENA “PSIHOLOĢIJA” NOVĒRTĒŠANU

Rīga, 2022

SATURS

KOPSAVILKUMS	3
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA	4
SVID ANALĪZE	6
VĒRTĒJUMS	7
AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI	7
REKOMENDĀCIJAS	8
EKSPERTI	9
IZMANTOTIE AVOTI	9

SAĪSINĀJUMI

AIKA	Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra	LV	latviešu valoda
BSA	Baltijas Starptautiskā akadēmija	LZP	Latvijas Zinātnes padome
DU	Daugavpils Universitāte	NLK	nepilna laika klātie
EN	angļu valoda	NLN	nepilna laika neklātie
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests	NLT	nepilna laika tālmācība
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija	PLK	pilna laika klātie
LSA	Latvijas Studentu apvienība	PLN	pilna laika neklātie
LU	Latvijas Universitāte	RSU	Rīgas Stradiņa universitāte
BC	Bakalaura grāds	SVN	Studiju virziena novērtēšana
MG	Maģistra grāds	ESG	Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā
DR	Doktora grāds		

KOPSAVILKUMS

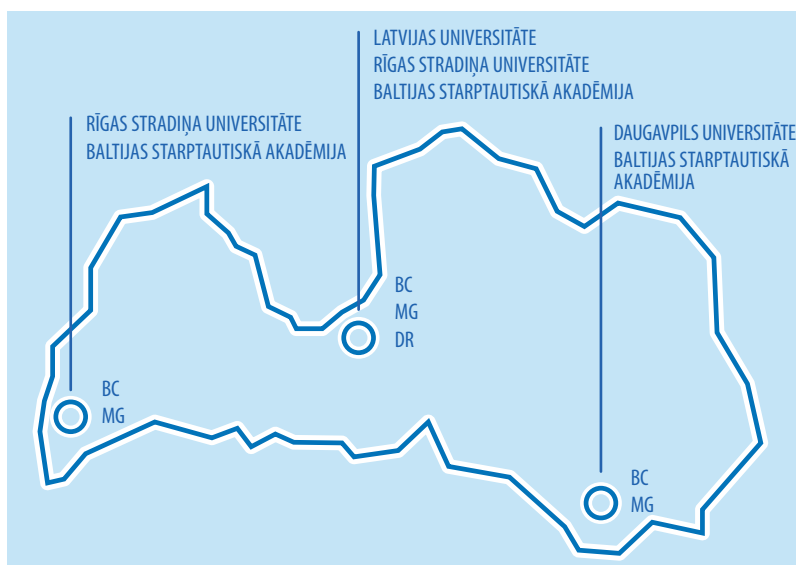
Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra (AIKA) nodrošināja studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšanas un akreditācijas procesu organizēšanu saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodikā noteikto.

Studiju virzienu "Psiholoģija" īsteno četras Latvijas augstākās izglītības iestādēs, no tām trijās valsts dibinātās universitātēs – Latvijas Universitātē (LU), Daugavpils Universitātē (DU) un Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) ar filiāli Liepājā, un vienā juridisko personu dibinātā augstskolā – Baltijas Starptautiskajā akadēmijā ar filiālēm Liepājā un Daugavpilī. Latvijas Universitātes studiju virziens tika akreditēts 2019. gadā pēc atšķirīgas novērtēšanas metodikas, tomēr, lai pilnīgāk atspoguļotu informāciju par studiju virzienu "Psiholoģija", studiju programmu kopskaita analizē ir iekļautas arī LU studiju programmas. Studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšana un akreditācija RSU, DU un BSA notika 2020.-2022. gadā pēc jaunas, vienotas metodikas. Šobrīd studiju virziens "Psiholoģija" visās augstskolās ir akreditēts.

Kopumā studiju virziena "Psiholoģija" ietvaros tiek piedāvātas vienpadsmit studiju programmas:

- četras akadēmiskās bakalaura studiju programmas,
- četras profesionālās maģistra studiju programmas
- trīs doktora studiju programmas.

Studiju programmas tiek īstenotas attiecīgi Rīgā, Daugavpilī un Liepājā. Augstskolu filiālēs īsteno bakalaura un maģistra studiju programmas. Latvijas Universitātes studiju virziens tika akreditēts 2019. gadā pēc citas metodikas un tajā tiek īstenotas trīs studiju programmas.

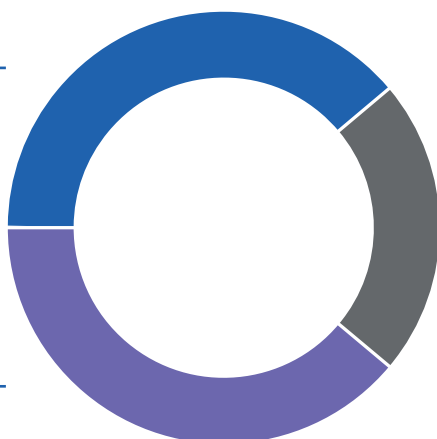
STUDIJU PROGRAMMU SKAITS

AKADĒMISKAIS BAKALAURS 4 PROGRAMMU SKAITS

Latvijas Universitāte
Rīgas Stradiņa universitāte
Daugavpils Universitāte
Baltijas Starptautiskā akadēmija

PROFESIONĀLAIS MAĢISTRS 4 PROGRAMMU SKAITS

Latvijas Universitāte
Rīgas Stradiņa universitāte
Daugavpils Universitāte
Baltijas Starptautiskā akadēmija

DOKTORA STUDIJAS 3 PROGRAMMU SKAITS

Latvijas Universitāte
Rīgas Stradiņa universitāte
Daugavpils Universitāte

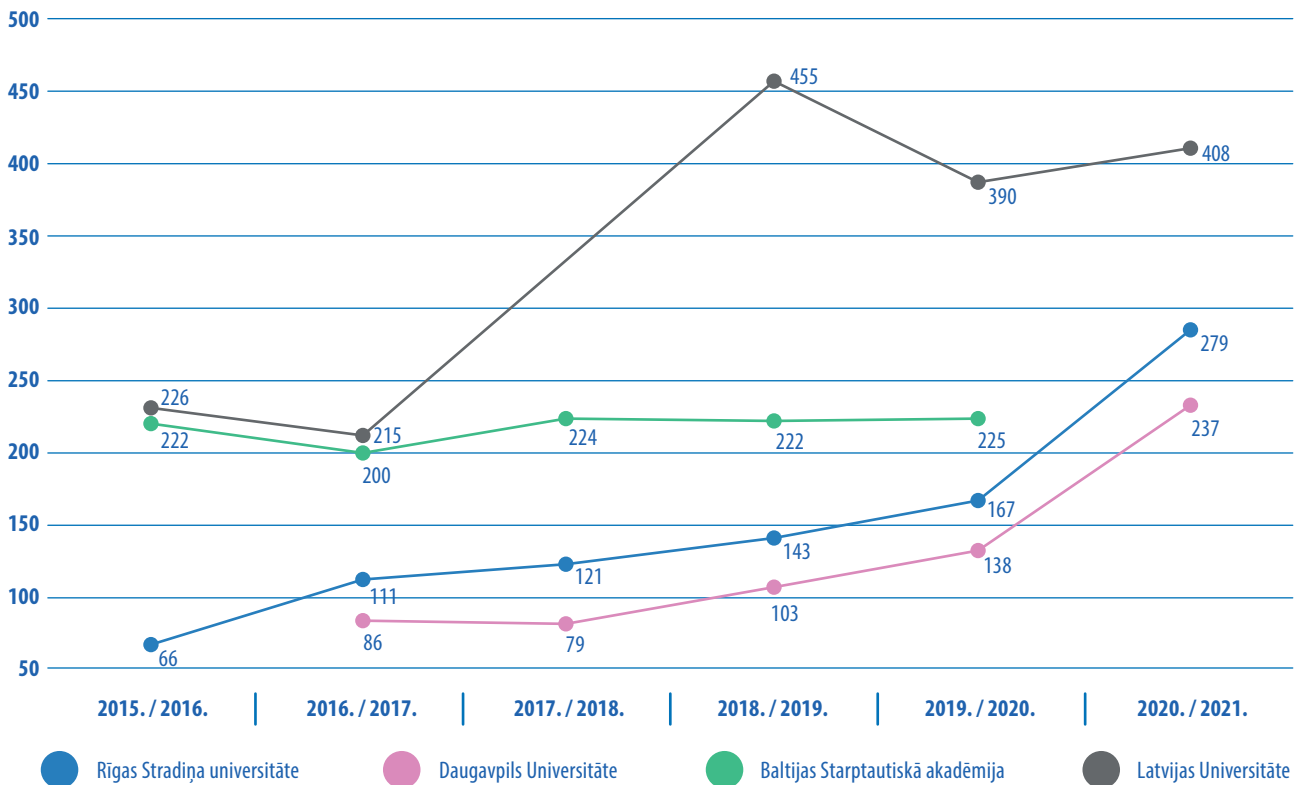
Lai arī LU studiju virziens tika vērtēts pēc citas metodikas atbilstoši iepriekšējam regulējumam, tajā īstenotās trīs studiju programmas tiek iekļautas kopējā studiju programmu statistikā, lai sniegtu pilnīgu priekšstatu par studiju virzienā "Psiholoģija" īstenoto studiju programmu apjomu un veidu.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Studiju virzienu "Psihoģija" īsteno četrās Latvijas augstskolās, no tām trīs valsts dibinātās universitātēs – Latvijas Universitātē, Daugavpils Universitātē un Rīgas Stradiņa universitātē un tās filiālē Liepājā, un vienā juridisko personu dibinātā (privātā) augstskolā – Baltijas Starptautiskajā akadēmijā un tās divās filiālēs Liepājā un Daugavpilī. Studiju programmas tiek īstenotas attiecīgi Rīgā, Daugavpilī un Liepājā. Augstskolu filiālēs īsteno bakalaura un maģistra studiju programmas. Latvijas Universitātes studiju virziens tika akreditēts 2019. gadā pēc citas metodikas un tajā tiek īstenotas trīs studiju programmas.

STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA

(Dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

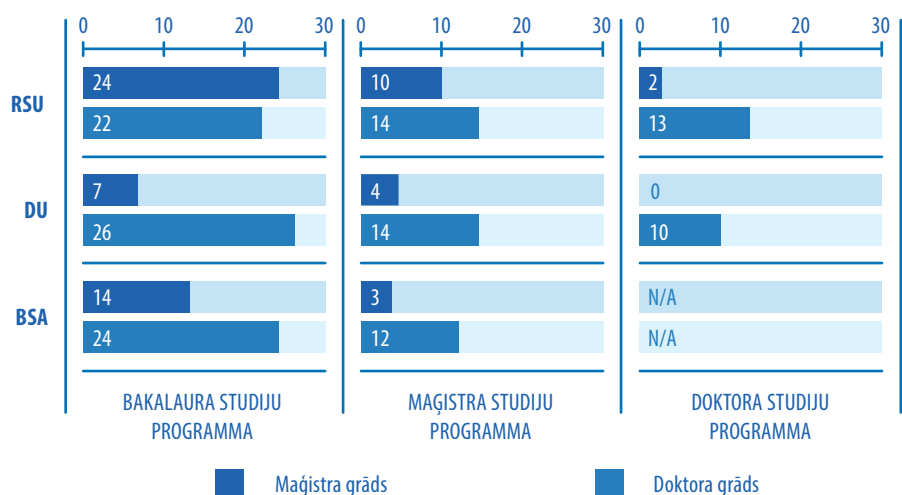

"Psihoģijas" studiju virzienā Rīgas Stradiņa universitātē un Daugavpils Universitātē novērojams studējošo skaita pieaugums, Latvijas Universitātē novērojams augstākais studējošo skaits, savukārt Baltijas Starptautiskajā akadēmijā ilgtermiņā novērojams stabils, vidēji augsts studējošo skaits.

PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ "PSIHOĻĢIJA"

(Dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

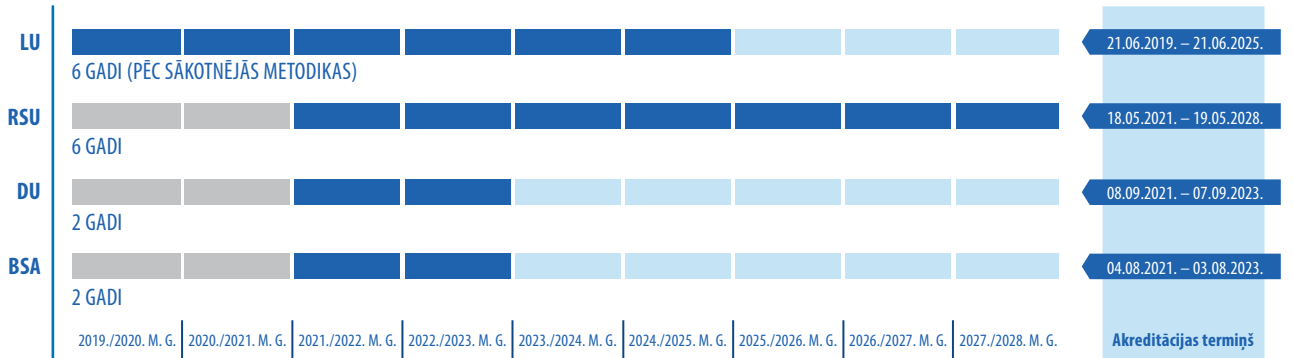
Kopumā studiju virzienam raksturīgs liels docētāju īpatsvars ar doktora grādu, un vairums docētāju ir pieredzējuši nozares profesionāļi. Docētāju skaitam augstskolās ir tendence palielināties, kā arī kopumā palielinās ārvalstu vieslektoru skaits.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Studiju virzienā "Psihoģija", vērtējot tā atbilstību MK noteikumu Nr. 793 prasībām, tika novērtēts, ka studiju pārvaldība ir atbilstoša vienā augstskolā, bet abās pārējās tika konstatēta daļēja atbilstība šai prasībai. Tāpat, vienā augstskolā zinātniskā darbība tiek īstenota atbilstošā līmenī, bet abās pārējās ir nepieciešama lielāka iesaistīšanās starptautiskajos projektos un aktīvāka publicēšanās starptautiskajos zinātniskajos žurnālos. Sadarbība un internacionalizācija visās trīs augstskolās vēl ir pilnveidojama, kā arī ir nepieciešams lielāku uzmanību pievērst pilnvērtīgai novērtēšanas ekspertu sniegto rekomendāciju izpildei.

STUDIJU VIRZIENA "PSIHOĻĪJA" AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

Divas augstskolas studiju virzienā "Psihoģija" ir saņēmušas akreditāciju uz sešiem gadiem un divas augstskolas uz diviem gadiem, Papildus jāatzīmē, ka LU 2019. gadā tika akreditēta uz sešiem gadiem pēc sākotnējās metodikas, bet pārējās augstskolas 2021. gadā pēc jaunās metodikas.

STUDIJU VIRZIENĀ "PSIHOĻĪJA" PIEDĀVĀTO STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC TO ĪSTENOŠANAS VALODAS, VEIDA UN FORMAS.

		BC			MG			DR			BC			MG			DR			BC			MG			DR		
		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
LU	LV	✓	✓	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	ENG	—	—	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
RSU	LV	✓	✓	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	
	ENG	✓	✓	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	
DU	LV	✓	✓	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	ENG	—	✓	✓	—	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
BSA	LV	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	ENG	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		PILNA LAIKA KLĀTIENE			NEPILNA LAIKA KLĀTIENE			PILNA LAIKA NEKLĀTIENE			NEPILNA LAIKA NEKLĀTIENE			NEPILNA LAIKA TĀLMĀCĪBA														

Augstākās izglītības iestādes katrai studiju virzienā iekļautajai studiju programmai piedāvā vairākus variantus. No vienpadsmit studiju virzienā "Psihoģija" īstenotajām studiju programmām trīs studiju programmas tiek piedāvātas tikai latviešu valodā, bet pārējās astoņas studiju programmas tiek piedāvātas gan latviešu, gan angļu valodā.

STUDIJU VIRZIENA "PSIHOĻĢIJA" SVID ANALĪZE

Augstskolu studiju virzienu "Psiholoģija" SVID analīze no augstskolu darba grupu un ekspertu perspektīvām. Salīdzinošais materiāls izstrādāts, lai sniegtu objektīvu skatījumu uz studiju virzienu stiprājām un vājajām pusēm, kā arī uz nākotnes iespējām un draudiem. Kvalitātes standarti augstskolās, kas piedāvā studiju virzienu "Psiholoģija", ir ļoti atšķirīgi. Tomēr šajā SVID analīzē uzrādītas studiju virzienam raksturīgās iezīmes, kas visvairāk ietekmē studiju virzienu kopējo ainu.

Stiprās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Nodrošinājums ar augsti kvalificētiem mācībspēkiem – vieslektoriem, nozares praktiķiem

Liels docētāju īpatsvars ar doktora grādu, vairums docētāju ir pieredzējuši nozares profesionāļi

Iespējas studēt divās valodās

Plašas iespējas iesaistīties zinātniskajā darbā

Iespējas studējošajiem un mācībspēkiem izmantot ERASMUS+ mobilitātes priekšrocības

Sadarbība pētniecībā ar ārvalstu augstskolām

Studentu prakšu vietu dažādība un pieejamība, prakses iespējas ārvalstīs

Ciešā sadarbība ar profesijas profesionāļiem veicina studiju virzienu attīstību atbilstoši darba tirgus prasībām

Ekspertu novērtējums

Programmas ir labi strukturētas, ietver izveidotas atgriezeniskās saites sistēmas un analīzi, un kopumā tās ir labi pārvaldītas.

Pieredzējis akadēmiskais personāls

Efektīvs administratīvais atbalsts

Studiju virziens ir pieejams trijos valsts reģionos, tādējādi nodrošinot optimālu, potenciālo studentu piekļuvi sev tuvākajam reģionālajam centram

Vienā no augstskolām (RSU) ir iespējamas attālinātās studijas bakalaura programmā

Kopumā mācībspēks studiju virzienā ir ļoti kvalificēts un pieredzējis, turklāt būtiska mācībspēka daļa ir praktizējoši nozares speciālisti, līdz ar ko studentiem ir plašas iespējas apgūt profesionālās iemaņas un ar profesiju saistītos ikdienas pienākumus

Vājās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Latvijas nekonkurētspējīgais All docētāju atalgojums, kas kavē augsti kvalificēta personāla piesaisti no ārvalstu augstskolām

Mācībspēku atalgojums nav pietiekami motivējošs un liek meklēt papildu ienākumu iespējas

Docētājiem ir liela studiju darba slodze, kas ierobežo laiku pētniecībai un iespējas iesaistīties izejošās mobilitātes programmās

Studējošo darbs paralēli studijām, kas mazina studiju kvalitāti un iesaisti izejošās mobilitātes programmās

Sadarbības iespējas ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām un absolventiem netiek izmantotas pietiekoši aktīvi un sistemātiski

Nav pietiekami attīstīta studējošo mobilitāte, ko traucē tas, ka daudzi studējošie studijas apvieno ar darbu

Ievērojamas izmaksas studējošajiem par saviem līdzekļiem.

Ekspertu novērtējums

Ierobežots resursu apjoms, trūkst skaidras vizijas par to palielināšanas iespējām

Atsevišķās studiju programmās, novērojami vāji funkcionējoši kvalitātes nodrošināšanas mehānismi; Novērojams informācijas trūkums par mobilitātes iespējām

Atsevišķās reģionālajās filiālēs mācību metodes neatbilst mūsdienu standartiem un nav piemērotas mācībām klātienē

Ierobežots finansēto studiju vietu skaits.

Ne visās augstskolās pilnvērtīgi notiek darbs pie studiju virzienu stratēģiskā plānošanas

Joprojām daļā augstskolu mācībspēkam ir problēmas ar svešvalodu lietošanu, kā arī ar valsts valodas lietojamības apjomu mācību procesā

Iespējas

Augstskolu pašnovērtējums

Sadarbības stiprināšana un kopīgi projekti ar ārvalstu augstskolām

Organizēt starpdisciplinārus pētījumus, sadarbojoties ar citām fakultātēm

Vieslektoru piesaistīšana un studējošo apmaiņas programmu attīstīšana

Akadēmiskā personāla lielāka iesaiste uzņēmējdarbības virzītajos pētnieciskajos projektos

Augsta līmeņa speciālistu pieprasījums darba tirgū

Ārvalstu studējošo piesaiste

Sadarbībā ar darba devējiem, tuvākajos gados orientēties uz studējošo sagatavošanu tālākai profesionālai darbībai, saskaņā ar darba devēju vajadzībām

Intensīvāk reklamēt studiju programmas, lai veicinātu studiju programmu atpazīstamību

Ekspertu novērtējums

Intensīvāka zinātnisko pētījumu izstrāde no studentu un pasniedzēju puses, palīdzētu veicināt augstskolu studiju virzienu atpazīstamību kā lokāli, tā arī starptautiskā vidē

Ārvalstu studentu piesaiste

Studentu un pasniedzēju mobilitāte

Materiāltechniskās bāzes paplašināšana ne tikai uzlabotu studiju kvalitāti, bet arī veicinātu studentu piesaisti

Studiju programmu mērķu, uzdevumu un rezultātu konkrētīzēšana, dotu potenciālajiem studentiem skaidrāku priekšstatu par programmām, kas atstātu pozitīvu iespaidu uz pieteikumu skaitu

Pievērst lielāku uzmanību psihologa profesijas standartam, lai studējošie veiksmīgāk apgūtu nepieciešamās prasmes un kompetences, kas noteiktas šajā standartā.

Draudi

Augstskolu pašnovērtējums

Latvijā ir noteikta zema sociālo zinātņu prioritāte zinātnes finansējuma sadalē

Demogrāfiskā situācija (vidusskolēnu skaita nepietiekamība), kas ilgtermiņā iespaido potenciālo studējošo skaitu

Psihologu skaita pieaugums un konkurences palielināšanās darba tirgū.

Finansiālo problēmu dēļ studentiem nepieciešams savienot studijas un darbu, kas var kavēt studiju pabeigšanu plānotā laikā

Lielas izmaksas profesionālā sertifikāta iegūšanai

Nelabvēlīga sociāli ekonomiskā situācija valstī kopumā, kas nestimulē doktorantūras studijām

Pasniedzēju mazais atalgojums, kas ilgtermiņā neveicina doktorantu pievēršanos pedagoģiskajam darbam

Ekspertu novērtējums

Kopumā ir jāuzlabo sadarbība ar darba devējiem un absolventiem

Daļā augstskolu, angļu valodas zemais līmenis liedz pilnvērtīgu piekļuvi ārvalstu izglītības resursiem, kā arī liedz turpināt studijas doktorantūrā

Iespējams iegūt augstāko izglītību studiju programmā "Psiholoģija" krievu valodā, lai gan privātajām augstskolām, likums liedz īstenot mācību programmas krievu valodā. (Evaluation_1078_Iv_7.lpp)

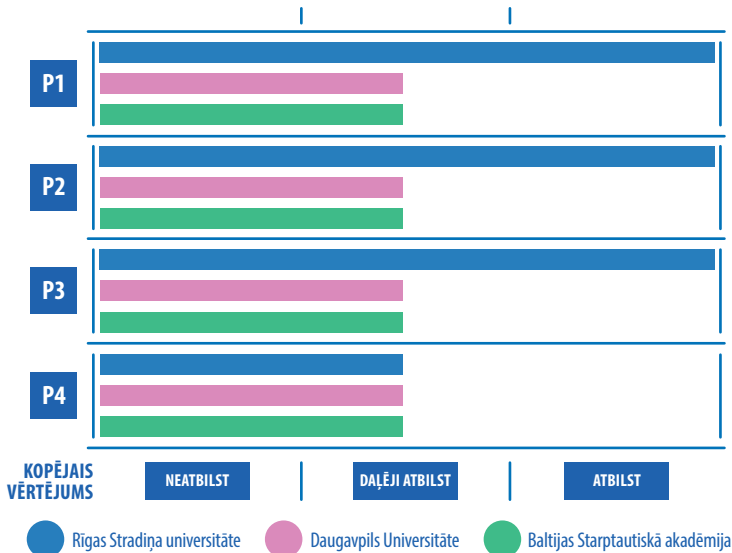
Privātajai augstskolai, kas piedāvā "Psiholoģijas" studiju virzienu, vienīgais ienākumu avots ir studiju maksa, un nav skaidri definētu plānu, kā reaģēt uz potenciālajām nākotnes finanšu problēmām, ņemot vērā studentu skaita samazināšanās tendenci.

Akadēmiskā personāla pārslodze ilgtermiņā veicinās personāla izdegšanu un atstās negatīvu iespaidu uz studiju kvalitāti.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM "PSIHOĻĢIJA"

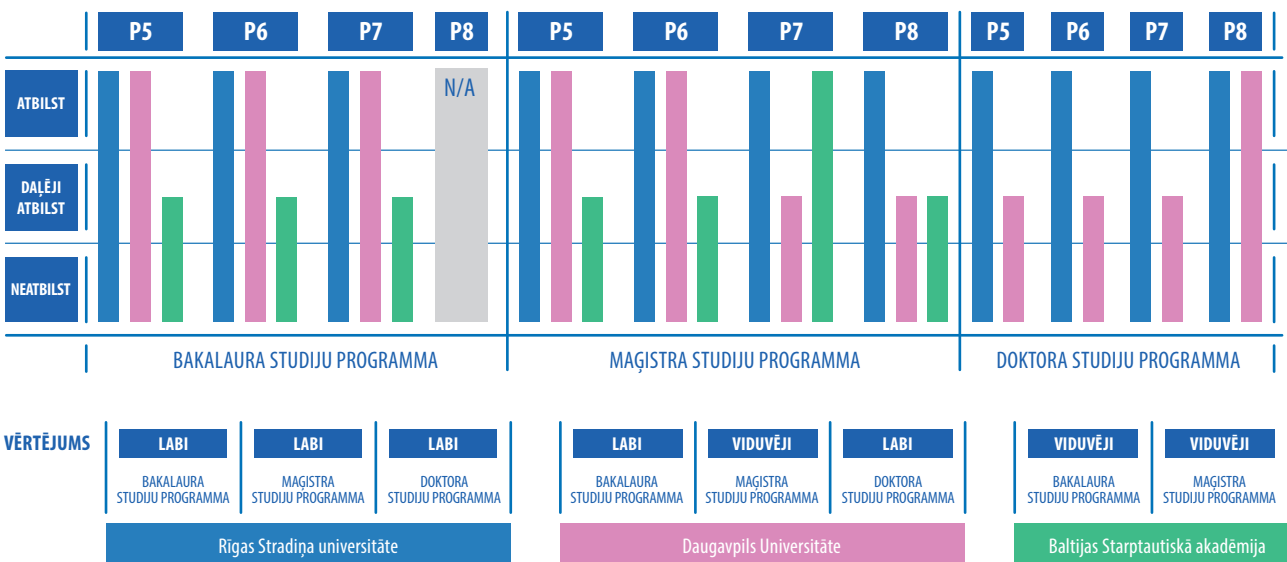
Kopumā studiju virzienā "Psiholoģija" četrās augstskolās kopā piedāvā vienpadsmit studiju programmas – četras akadēmiskās bakalaura studiju programmas, četras profesionālās maģistra studiju programmas un trīs doktora studiju programmas. Kā jau minēts iepriekš, Latvijas Universitātē īstenotās studiju programmas šajā ziņojumā netiek analizētas atšķirīgās metodikas dēļ. Tādējādi kopumā turpmāk tiek analizētas astoņas studiju programmas – trīs akadēmiskās bakalaura studiju programmas, trīs profesionālās maģistra studiju programmas un divas doktora studiju programmas.

STUDIJU VIRZIENAM "PSIHOĻĢIJA" NOTEIKTO PRAŠĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

- P1** Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.
- P2** Studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virziena mērķu sasniegšanu.
- P3** Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (ja attiecināms).
- P4** Iepriekšējā studiju virziena novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana.
- P5** Studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.
- P6** Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai.
- P7** Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.
- P8** Studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

STUDIJU VIRZIENAM "PSIHOĻĢIJA" ATBILSOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRAŠĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

Visās trīs augstskolās studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšana un akreditācija ir jau noslēgta. Viena augstskola studiju virzienā "Psiholoģija" saņēma akreditāciju uz sešiem gadiem un divas augstskolas uz diviem gadiem. Šāds rezultāts nozīmē, ka divām augstskolām, kas šajā virzienā saņēma akreditāciju uz diviem gadiem, ir jāveic pasākumi studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, jo nākamajā akreditācijas posmā tām būtu jāsaņem akreditācija uz sešiem gadiem. Citādi augstskolās studiju virziens "Psiholoģija" būs jāslēdz, jo atbilstoši MK noteikumu Nr.793 29.3 punktam, otrreiz akreditācija uz diviem gadiem nav iespējama, ja šis studiju virziens iepriekš jau ir bijis akreditēts uz sešiem gadiem.

REKOMENDĀCIJAS STUDIJU VIRZIENAM "PSIHOĻĢIJA"

Studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšanas procedūra tika veikta, balstoties uz augstskolu iesniegtajiem pašnovērtējuma ziņojumiem un novērtēšanas vizītem augstskolās, kas kalpoja par pamatu ekspertu grupu kopīgiem atzinumiem. Lai augstskolas varētu pilnveidot studiju virzienā "Psiholoģija" piedāvātās studiju programmas, eksperti ir snieguši rekomendācijas par augstskolu stratēģijas, sadarbības, studiju procesa, studiju programmu, resursu, mācībspēku un zinātniskās darbības jautājumiem studiju virziena kontekstā.

STUDIJU VIRZIENA PĀRVALDĪBA

- ▶ Stratēģiskajos plānos jāformulē skaidri, specifiski, izmērāmi un sasniedzami mērķi un uzdevumi, kas jāīsteno noteiktā laika posmā, jāiekļauj SVID analīze. Jāizveido ilgtermiņa plāns finanšu resursu palielināšanai nākotnē. Stratēģiskajos plānos sistemātiski jāiekļauj absolventu un darba devēju viedokļi.
- ▶ Jāattīsta stratēģija, kā piesaistīt vidusskolu absolventus, lai palielinātu studējošo skaitu bakalaura studiju programmās, arī filiālēs. Tāpat jāattīsta stratēģija, kā piesaistīt vairāk studējošo maģistra studiju programmās.

STUDIJU VIRZIENA UN PROGRAMMU RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

- ▶ Budžetā jāieplāno finansējums materiāltehniskās bāzes pilnveidei, tajā skaitā jāveido un jāattīsta laboratorijas zinātnisko eksperimentu veikšanai. Vienas no augstskolu filiālēs Liepājā, ir īpaši aktuāla studiju vides renovācija un modernizēšana.
- ▶ Jāizveido caurspīdīga materiāltehniskās bāzes iegādes sistēma bibliotēkas vajadzībām, jāieplāno budžetā finanses mācību grāmatu un speciālās literatūras iegādei latviešu un angļu valodā.
- ▶ Sarunās ar augstskolas vadību jārod iespējas paaugstināt zinātniskās darbības kapacitāti, palielinot tai finansējumu un uzlabojot zinātnes infrastruktūru. Jāizveido vienota sistēma materiāltehniskā aprīkojuma iegādei. Jāizveido caurspīdīga finansēšanas sistēma un jāpalielina finanšu atbalsts zinātniskajai pētniecībai.
- ▶ Jāpārlicinās, ka MOODLE vidē katrs studiju kurss ir digitāli pieejams studējošajiem, iekļaujot tajā studiju materiālus, prezentācijas, video un audio ierakstus, jaunāko zinātnisko literatūru, kas nepieciešama studiju kursu apguvei.

MĀCĪBSPĒKI

- ▶ Jāizveido personāla rekrutēšanas un plānošanas stratēģija. Jāattīsta sistēma un jārod finansējums ārvalstu vieslektoru piesaistei. Jāpalielina ienākošo mācībspēku mobilitāte un vieslektoru skaits.
- ▶ Mācībspēkiem regulāri jānodrošina angļu valodas prasmju pilnveidošanas iespējas. Vienā augstskolā jāuzlabo akadēmiskā un administratīvā personāla latviešu valoda, regulāri nodrošinot kursus latviešu valodas apguvei.
- ▶ Līdz nākamajai akreditācijai vienai augstskolai jārod iespējas piesaistīt vairāk vietējo vieslektoru, kuri var vadīt lekcijas latviski, tas ir īpaši svarīgi augstskolu filiālēs.
- ▶ Jāpārskata un jāattīsta stratēģija akadēmiskā personāla ilgtermiņa motivēšanai, lai uzlabotu viņu zinātniskās darbības kapacitāti un zinātnisko rakstu publicēšanu starptautiskajos žurnālos, iekļaujot nepieciešamā finanšu nodrošinājuma analīzi.
- ▶ Mācībspēkiem ir vairāk jāiesaistās pētniecības projektos un jāpublicējas starptautiskajos anonīmi recenzētajos zinātniskajos žurnālos.
- ▶ Mācībspēkiem bez doktora grāda pēc iespējas ātrāk jāuzsāk studijas doktorantūrā doktora grāda iegūšanai.

ZINĀTNISKĀ PĒTNIECĪBA UN MĀKSLINIECISKĀ JAUNRADE

- ▶ Augstskolai vairāk jāpiesaista pētniecības projektu finansējums, lai veiktu pētniecību psiholoģijas nozarē un izmantotu to studiju procesā.
- ▶ Jāpalielina publikāciju skaits starptautiski atzītos recenzētos zinātniskajos žurnālos.
- ▶ Jāveicina studējošo dalība pašu vai citu augstskolu organizētās konferencēs un semināros.

IEKŠĒJĀS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE

- ▶ Jāveic dažādu snieguma rādītāju analīze (studējošo un mācībspēku skaita attiecība, zinātnisko rakstu skaits uz vienu personu gadā, absolventu skaita attiecība pret sākotnēji uzņemto studējošo skaitu u.tml.), lai uzlabotu doktora studiju programmu.
- ▶ Aktīvāk jāiesaista sociālie partneri un darba devēji studiju programmu attīstīšanā un īstenošanā.

SADARBĪBA UN INTERNACIONALIZĀCIJA

- ▶ Jāizveido absolventu un darba devēju aptaujas, lai augstskola izprastu situāciju darba tirgū un to, kādas prasmes un kompetences absolventi ir apguvuši.
- ▶ Jānoslēdz vairāk sadarbības līgumu mobilitātei ar valstīm, kurām studijas var notikt angļu valodā un līdz ar to valodas barjera netraucēs mobilitātes aktivitātēm. Jāpalielina ERASMUS ienākošā un izejošā mobilitāte studējošo un mācībspēku vidū, jāpieņem darbā ERASMUS koordinators, kas pārvalda informāciju par studiju iespējām ārvalstīs, informācija par mobilitātes iespējām jāizvieto augstskolas mājaslapā.
- ▶ Jāizvērtē sadarbības iespējas studiju virziena ietvaros starp divu augstskolu filiālēm Liepājā.

STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

- ▶ Studiju virzienā jāattīsta mūsdienīgas mācību metodes, it īpaši augstskolu filiālēs. Īstenojot studiju programmas augstskolu filiālēs, ir jāpalielina kontaktstundu skaits, ja nepieciešams, piesaistot vairāk lektoru vai arī studiju procesā iesaistot tos studiju programmas absolventus, kas dzīvo augstskolu filiāles pilsētā.
- ▶ Prakses laikā jānodrošina studējošajiem iespēja praktizēt savas psihologa novērtēšanas un padomdevēja prasmes, palielinot kontaktstundu skaitu, kas veltīts psiholoģiskā viedokļa veidošanai.
- ▶ Rast iespējas studējošajiem uzlabot angļu valodas prasmes, lai viņi varētu studiju laikā izmantot zinātnisko literatūru angļu valodā, kā arī piedāvātu studiju kursu, ko apgūst angļu valodā, apjoms varētu tikt palielināts.
- ▶ Jāmotivē studējošie zinātnisko rakstu datubāzēs meklēt literatūru, iepazīties ar to un izmantot to maģistra noslēguma darbos.

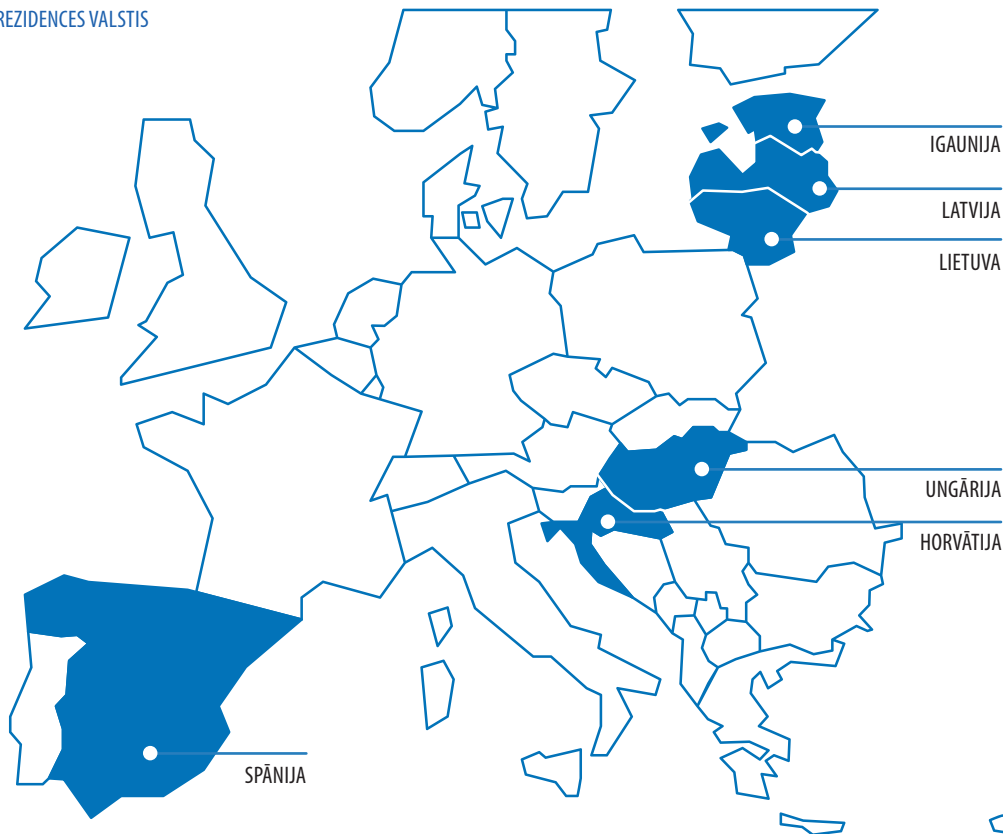
STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI

- ▶ Studiju programmās jāiekļauj šādi kursi – "Psihologa profesionālā ētika", "Organizāciju psiholoģija", "Darba psiholoģija" un "Vadības psiholoģija", kā arī psihologa padomdevēja specializācijā jāiekļauj kurss "Psiholoģiskā novērtēšana".
- ▶ Jāuzlabo studiju kursu nosaukumi latviešu valodā, lai tie būtu atbilstoši psihologa profesijas standartam. Jāpārskata un jāpiemēro studiju rezultāti atbilstoši normatīvajiem dokumentiem un profesijas standartam un jāseko, lai rezultāti tiktu sasniegti.
- ▶ Vienai augstskolai ir jāapsver doktora studiju programmas izveidošana psiholoģijā, izvērtējot pieprasījumu un finanšu situāciju.
- ▶ Doktora studiju programmai ir būtiski uzlabot kvalitāti, nodrošinot adekvātu infrastruktūru un finansējumu, mācībspēkiem jābūt produktīviem savā pētnieciskajā darbā. Doktora studiju programmai ir jāfokussējas uz zinātnisko darbību, studiju kursos mazāk laika atvēlot lekcijām. Vairāk izmantot Web of Science un Scopus datubāzes, kas bibliotēkā ir pieejamas. Doktora studiju programmā vairāk uzmanības jāpievērš vispārīgiem kursiem, it īpaši ētikai un akadēmiskajam godīgumam (tas nozīmē daudz vairāk nekā tikai plagjiāts, kā tika minēts dažos dokumentos), tas ir ārkārtīgi svarīgas tēmas katram zinātniekam.

EKSPERTI

Studiju virziena novērtēšana tiek organizēta saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodiku, kas ir izstrādāta saskaņā ar MK noteikumiem Nr.793. Psiholoģijas studiju virziena novērtēšanai, katrā augstskolā tika apstiprināta novērtēšanas ekspertu grupa, kas katrā sastāvēja no pieciem ekspertiem – diviem ārvalstu ekspertiem un trīs Latvijas ekspertiem. Ekspertu atlase notiek saskaņā ar ekspertu atlases kritērijiem un principiem.

EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS

Šajā studiju virzienā kopumā bija piesaistīti pieci ārvalstu eksperti, pa vienam no Igaunijas, Lietuvas, Ungārijas, Spānijas un Horvātijas. Viena eksperte no Lietuvas piedalījās divās novērtēšanās. Katra ekspertu grupa pēc vizītes augstskolā sagatavoja kopīgo atzinumu par studiju virzienu un tam atbilstošajām studiju programmām.

- 5 Eksperti no ārvalstīm
- 9 Eksperti no Latvijas
 - 3 Eksperti no Latvijas Studentu apvienības
 - 3 Eksperti no Latvijas Darba devēju konfederācijas

IZMANTOTIE AVOTI

- AIC** (2019 a) Studiju virzienu akreditācijas metodika. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga. <https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/12/Studiju-virzienu-nov%4C%93rt%4C%93%C5%A1anas-un-akredit%C4%81cijas-metodika-aktualiz%C4%93ts-08.12.2020..pdf>
- AIC** (2019 b) Studiju virziena novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga. http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Studiju-virziena-novertesanas-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas_2019.pdf
- AIC** (2019 c) Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga. https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/01/Studiju_virziena_pasnovertejuma_zinojuma_izstrades_vadlinijas_16.01.2019_redakcija.pdf
- BSA** (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Baltic International Academy
Study field: Psychology. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1627>
- DU** (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: University of Daugavpils
Study field: Psychology. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=903>
- ESG** (2015) Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). Brisele, Beļģija. http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf
- MK** (2018) Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi. Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr.793. <https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzienu-atversanas-un-akreditācijas-noteikumi>
- RSU** (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Rīga Stradiņš University
Study field: Psychology. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1683>
- AIC** Ekspertu atlases kritēriji un principi https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

Dzirnavu iela 16/k2, Rīga, Latvija, LV 1010
www.aika.lv